

udføre en stykkevis Gjennemførelse af de overordentlige Forsvarsforanstaltninger, og af den Grund modsatte det sig de stillede Forslag. Jeg tror nu, at man git for vidt i denne Retning. Paa den anden Side udtalte Mindretallet, at ingen af de foreslaaede Foranstaltninger til Forsvarsvæsenets Fremme foregreb en endelig Forsvarsplan. Deri kan jeg ikke være enig; der er efter min Mening virkelig et Par Punkter, som foregribe en endelig Ordning af Forsvarsvæsenet. Det forrige Mindretal tilføjede yderligere, at der til enhver Forsvarsplan nødvendig hører Anskaffelsen af Beværet, Kanoner, Søminer og Bygning af hensigtsvarende Krigsskibe. Denne Sætning kan jeg tiltræde i Almindelighed, men der er navnlig et enkelt Punkt i disse Forslag, der foregriber efter min Mening, og jeg sigter da navnlig til Forstærkningen af Kjøbenhavns Søbefæstning; det er nærmest Søfortet Prøvestenen. Jeg skal derfor sige, at jeg godt kan stemme for saadanne Forslag som de, der angaa Seletøier til Feltbatterier, Rødeekvipager, Bagladerrifler og Egnende. Det er Ting, som vi skulde have i ethvert Tilfælde, saavel under den ene Forsvarsplan som under den anden. Jeg maa maaste her indstøde en Bemærkning, da det neppe kan være ubekendt, at Spørgsmaalet om Bagladerrifler er aabent; saa vidt jeg veed, er man i Sverig i Færd med at gjøre Forsøg dermed. Jeg vil ønske, at man altid vil forsyne vor Hær med de bedst mulige Vaaben, og at man derfor ikke vil gaa hen og anskaffe Ting, man snart igjen maa kassere; hvorvidt det har været Tilfældet, tør jeg ikke udtale Noget om. Det Forslag, der er stillet om Forstærkning af Kjøbenhavns Søbefæstning, er jeg Modstander af, saalænge det kan siges at foregribe en endelig Ordning af Forsvarsplanen. Det er jo kun et enkelt Fort, der er Tale om, og det er blevet yttret, at vi staa i Grunden frit med Hensyn til det, thi Arbejdet er saa godt som ikke paabegyndt. Vi have i Dag faaet at vide, at det kun er ganske Ubetydeligt, hvad der er gjort derved, at det er kun to Skifter huggede Sten, der er lagt som Grund for en Bagmur. Det vil jeg ikke anse for Noget at tale om, saafremt disse Penge maatte anses for at være brugte til ingen Nytte, naar man tager Hensyn til, hvad dette Forslag kan føre med sig i sine videre Følger. Jeg tror, at man ikke skal være bange for at stoppe, naar man indser, at man er kommen ind paa en gal Vej. Jeg hørte til min Forundring den meget ærede Ordfører udtale, at, da vi en Gang havde bevilget et Beløb, saa maatte vi nu blive ved dermed, og det indrede mig endnu mere, at det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) i sine Udtalelser syntes at give denne Opfattelse Medhold. Jeg er af den aldeles modsatte Mening: naar man har gjort Feil, og er bleven overbevist derom, skal man vende om, heller i Dag end i Morgen. Jeg ser paa dette Forslag saaledes, at

det kan have meget farlige Følger; thi det tror jeg, Alle ere enige om, at det drager betydeligt Mere efter sig. Kjøbenhavns nuværende Søbefæstning kan efter alle Sagtyndiges Mening, saa vidt jeg veed, kun bruges til Støtte for Forsvaret i anden Linie, den fordrer med Nødvendighed en første Linie og fordrer Forter, som ligge længere ude, og jeg tror ikke, at vi, efter at det har viist sig, at de flydende Forter ikke ere blevne virkeliggjorte i de senere Aar, skulde bygge altfor stærkt paa denne smukke Opfindelse. Det bliver altsaa faste Forter, der bliver Tale om, først et Fort paa Middelsgrunden, og dernæst to, eller tre flere, af hvilke etbrent uden Tvivl vil koste mindst en halv Snes Million Kroner. Det maa man endelig holde fast, naar man stemmer for denne forholdsvis meget lille Bevilling, at den vil drage Mere efter sig. Saa komme de yderligere Konsekvenser, som maaste ere dog vigtige; de staa temmelig uimodsagte, og saa længe jeg ikke er overbevist om, at de ere vigtige, tillader jeg mig at tro, at det forholder sig saaledes. Det er nemlig udtalt i sin Tid af Esherning og senere godkendt af det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds (N. P. Jensen), at Søbefæstningen med Nødvendighed drager Landbefæstningen efter sig. Det er altsaa hele Kjøbenhavns Befæstning, hvortil der her ligesom gives den lille Finger. Og deraf følger jo igjen Forsvarets Koncentrering til Kjøbenhavn; thi da man ikke har tilstrækkeligt Mandskab her paa Sjælland og Smaaøerne, maa man have Mandskab fra Jylland og Fyn. Det er en Blottelse eller en Opgielse af tre Fjerdedele af Rigets Forsvar, som kan føre til Danmarks Deling ved Store Belt. Begynder man med at sige, at den Bevilling, der her forlanges, kan føre til Danmarks Deling ved Store Belt, saa kan det synes meget overdrevent; men det forekommer mig, at der er en Del, der taler for, at den kan medføre Saadant. Saa længe jeg derfor ikke er overbevist om det Modsatte, kan jeg ikke Andet end stemme mod Bevillingen. Jeg tror, at jeg i væsentlige Punkter er enig med det ærede Medlem for Sorø Amts 1ste Valgkreds (Zahle), og navnlig i den Henseende, at ogsaa jeg tror, at den Forsvarsplan, vi endelig maa komme til, er en saadan, hvor Kjøbenhavn indgaar som en aldeles aaben By; men paa den anden Side er det min Mening, at Kjøbenhavn skal forsvares, ikke gennem et direkte, men ved et indirekte Forsvar. Et saadant Forsvar, tror jeg, vil følge af sig selv, naar vi bygge vort Forsvarsvæsen paa den Grund, som jeg anser for den ene rigtige, og i hvilken Henseende jeg er saa heldig at finde Medhold hos den Mand, der vel paa en vis Maade kan kaldes en Autoritet, for saa vidt han har været Krigsminister, nemlig den forrige Krigsminister, der endnu for et Par Aar siden vekslede sig den Udtalelse, han tidligere havde fremsat i Landsthinget den 7de Juni 1867, at